

Sygn. akt: *IC 118/15*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Katarzyna Karpińska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Kamila Salamońska

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2017 r. w Toruniu

sprawy z powództwa C. L.

przeciwko Gminie M. T. - Miejskiemu Zarządowi Dróg w T., (...) SA V. (...) w W., Miejskiemu Przedsiębiorstwu (...) Sp. z o.o. w T., (...) S. A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Miejskiego Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. w T. i (...) S. A. w W. na rzecz powoda C. L. kwotę 35.000 zł (trzydzieści pięć tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 23 stycznia 2015r. do dnia zapłaty, ustalając jednocześnie, iż odpowiedzialność wyżej wymienionych pozwanych jest odpowiedzialnością in solidum i uiszczenie powyższej kwoty przez któregokolwiek z tych pozwanych na rzecz powoda w tym zakresie zwalnia z odpowiedzialności drugiego;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. zasądza od pozwanych Miejskiego Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. w T. i (...) S. A. w W. na rzecz powoda C. L. kwotę 4.167 zł (cztery tysiące sto sześćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, ustalając jednocześnie, iż odpowiedzialność wyżej wymienionych pozwanych jest odpowiedzialnością in solidum i uiszczenie powyższej kwoty przez któregokolwiek z tych pozwanych na rzecz powoda w tym zakresie zwalnia z odpowiedzialności drugiego;

IV. nie obciąża powoda pozostałymi kosztami procesu;

V. nakazuje pobrać od pozwanych Miejskiego Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. w T. i (...) S. A. w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Toruniu kwotę 1.573,08 zł (tysiąc pięćset siedemdziesiąt trzy złote osiem groszy) tytułem kosztów sądowych, ustalając jednocześnie, iż odpowiedzialność wyżej wymienionych pozwanych jest odpowiedzialnością in solidum i uiszczenie powyższej kwoty przez któregokolwiek z tych pozwanych w tym zakresie zwalnia z odpowiedzialności drugiego.

Sygn. akt *IC 118/15*

UZASADNIENIE

Powód C. L. wniósł przeciwko Gminie M. T. – Miejskiemu Zarządowi Dróg w T. oraz (...) S.A. (...) S.A. w W. pozew o zapłatę kwoty 35.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, z tym zastrzeżeniem, że zapłata kwoty przez jednego z pozwanych zwalnia od tej zapłaty drugiego pozwanego oraz zasądzenie kosztów

procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego, z tym zastrzeżeniem, że zapłata kwoty przez jednego z pozwanych zwalnia od tej zapłaty drugiego pozwanego.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, iż w dniu 2 kwietnia 2013 r. wysiadając ze swojego samochodu na parking przy ul. (...) w T. poślizgnął się i upadł na nieodśnieżoną, oblodzoną nawierzchnię. Na skutek zdarzenia doznał urazu prawego kolana i prawego nadgarstka. Podkreślił, iż miejsce zdarzenia znajduje się w zarządzie Miejskiego Zarządu Dróg w T.. Powód wskazał, iż stwierdzono u niego uszkodzenie LCL i łąkotki bocznej kolana prawego. Zalecono mu chodzenie o 2 kulach i przyjmowanie leków przeciwbólowych oraz zabiegi rehabilitacyjne. Nadto w listopadzie poddany został operacji artroskopii kolana prawego. Podkreślił, iż obecnie noga prawa jest słaba, zaś pełna ruchomość w kolanie wiąże się z dolegliwościami bólowymi i koniecznością przyjmowania leków przeciwbólowych. Dodał, iż zrezygnował z aktywności fizycznych – gry w piłkę, jazdy na motorze. Wskazał, iż do chwili obecnej utrzymuje się również ból prawego nadgarstka nasilający się przy wysiłku. Powód podał, iż zgłosił szkodę pozwanemu. Ten poinformował go o przekazaniu zgłoszenia do (...) Sp. z o.o. Pismem z dnia 23.07.2014 r. powód został powiadomiony, iż zgodnie z umową pomiędzy (...) a (...) parking, gdzie doszło do zdarzenia nie był objęty zakresem usług zimowego utrzymania. Zgłoszenie szkody (...) przekazało do swojego ubezpieczyciela (...) S.A. V. (...). Ubezpieczyciel odmówił przyjęcia odpowiedzialności uznając, iż zgodnie z umową pomiędzy (...) a (...), odpowiedzialnym za utrzymanie parkingu było (...) Sp. z o.o.

W odpowiedzi na pozew (...) S.A. V. (...) wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwana zakwestionowała swoją odpowiedzialność za skutki zdarzenia a z ostrożności procesowej, zakwestionowała również wysokości żądanego zadośćuczynienia. Podkreśliła, iż na podstawie umowy Miejski Zarząd Dróg w T. powierzył wyspecjalizowanej firmie Miejskiemu Przedsiębiorstwu (...) Sp. z o.o. utrzymanie w czystości przedmiotowego parkingu. Zdaniem pozwanej gdyby nawet uznać, iż pomiędzy przewróceniem się powoda a niewłaściwym stanem nawierzchni występował związek przyczynowy to wobec powierzenia czynności odśnieżania profesjonalście (...) w T. jest wolny od odpowiedzialności. W ocenie pozwanej żądane zadośćuczynienie jest rażąco wygórowane. Pozwana zakwestionowała uszkodzenia łąkotki w wyniku przedmiotowego zdarzenia.

W odpowiedzi na pozew pozwany Miejski Zarząd Dróg w T. wniosł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, iż powód nie wykazał na czym polega deliktowa odpowiedzialność pozwanego, jaka szkoda powstała, na czym polega niezgodne z prawem działania pozwanego i jakich obowiązków nie dopełnił. Pozwany przyznał, iż ul. (...) w T. jest drogą publiczną, za której utrzymanie odpowiada Gmina M. T. – Miejski Zarząd Dróg w T.. Podkreślił, iż swoje obowiązki w zakresie zimowego utrzymania dróg powierzył Miejskiemu Przedsiębiorstwu (...) Sp. z o.o. w T.. W związku z powyższym w ocenie pozwanego nie ma on legitymacji biernej w niniejszej sprawie, a pozwanym winno być Miejskie Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. Pozwany wskazał, iż stanowisko (...) oraz (...) wskazane w ich piśmie z 23.07.2014 r., iż nie ponoszą oni odpowiedzialności ponieważ parking nie był objęty zimowym utrzymaniem dróg jest niesłuszne. Z ostrożności procesowej pozwany zakwestionował również roszczenie powoda co do wysokości. Zaznaczył, iż powód wysiadając z pojazdu winien wykazać się ostrożnością w sytuacji niekorzystnych warunków atmosferycznych. Powód zaś nie dostosował swojego zachowania do warunków pogodowych.

Postanowieniem z dnia 14 grudnia 2015 r. Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanego Miejskie Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o.

W odpowiedzi na pozew pozwany Miejskie Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. w T. wniosł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwany przyznał, iż z (...) w T. łączyła go umowa dotycząca utrzymania dróg. Zaznaczył, iż w dniu zdarzenia nie wpłynęło żadne zastrzeżenie do wykonanych prac. Pozwany wskazał, iż na parkingach nie ma fizycznej możliwości przeprowadzenia odśnieżania z uwagi na stojące tam pojazdy. Wskazał, iż powód nie tylko przyczynił się

do zaistniałego zdarzenia ale również jego działanie było bezpośrednią przyczyną jego zaistnienia. Dodał, iż była to jedyna szkoda jak wystąpiła na ul. (...).

Pozwany Miejski Zarząd Dróg podtrzymał swoje stanowisko w sprawie . Wskazał, iż parking przy ul. (...) w T. mieścił się w zakresie obowiązków zimowego utrzymania dróg (...). Dodał, iż miejsca postojowe znajdują się w pasie drogowym ul. (...). Organizacja prac związanych z akcją zima była w rękach wykonawcy tj. (...). Wskazał, iż fakt parkowania pojazdów na parkingu nie zwalnia z obowiązku odśnieżania i usuwania oblodzeń.

Postanowieniem z dnia 21 marca 2016 r. Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanego (...) S.A. w W.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwany podtrzymał argumentację przedstawioną przez pozwanego (...) Sp. z o.o. w T. Zaznaczył, iż w toku likwidacji szkody ustalił na podstawie wyjaśnień (...), iż do zdarzenia doszło na parkingu przy ul. (...) a bezpośrednią przyczyną upadku powoda było poślizgnięcie na oblodzonej powierzchni. Dodał, iż (...) było zobowiązane do zimowego oczyszczania, jednakże parking nie był objęty tym zakresem. Pozwany zakwestionował również powództwo co do wysokości .

Sąd ustalił, co następuje:

Umową z dnia 1 sierpnia 1991 r. Zarząd Miasta T. zawarł z Przedsiębiorcą (...) Sanitarno – Porządkowych w T. (obecnie Miejskie Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. w T.) umowę dotyczącą m.in. zimowego utrzymania dróg na terenie T..

Dowód: umowa k. 107-109

Zgodne z uchwałami Rady Miasta T. utworzony został Miejski Zarząd Dróg w T. wykonujący funkcję zarządcy dróg. Na podstawie umowy cesji z dnia 28 kwietnia 1995 r. Miejski Zarząd Dróg nabył prawa i obowiązku wynikające z umowy na letnie i zimowe oczyszczanie T..

Bezsporne i dowód: umowa cesji k. 110-111

Umową w zakresie zimowego utrzymania dróg objęta była m.in. ul. (...), na której znajdowały się wydzielone miejsca parkingowe. Zgodnie z planem odśnieżania ul (...) oczyszczana jest w 3 kolejności. Z uwagi na dużą rotację pojazdów największe trudności z utrzymaniem czystości były na parkingach. Odśnieżanie odbywało się przy użyciu pojazdów mechanicznych, łopat, szczotek.

Dowód: plan operacji zimowej k. 115-142,

zeznania świadka S. K. z 14.12.2015 r. 01:01:18-01:24:52 k. 239v-240;

zeznania świadka A. K. z 14.12.2015 r. 01:24:52-01:42:21 k. 240-240v;

zeznana P. M. – z 30.05.2016r., 00:04:32-00:39:25 k. 333-334

zeznana L. R. – z 30.05.2016r., 00:41:37-00:57:58 k. 334-334v

mapka k. 234-237;

dokumentacja fotograficzna z akt szkody (...)

W dniu 2 kwietnia 2013 r. na miejscach parkingowych przy ul. (...) nawierzchnia była nieodśnieżona i oblodzona.

Bezsporne

C. L. dnia 2 kwietnia 2013 r. zaparkował swoim pojazdem na parkingu przy ul. (...). Wychodząc z samochodu poślizgnął się na oblodzonej powierzchni i upadł.

Bezsporne

Po zdarzeniu karetka zabrała C. L. do Wojewódzkiego Szpitala (...) w T., gdzie rozpoznano skręcenie kolana prawego w wyniku, którego doszło do uszkodzenia LCL i łąkotki bocznej. Poszkodowanemu zalecono oszczędzanie prawej kończyny dolnej, chłodne okłady, stosowanie leków przeciwbólowych i dalsze leczenie ortopedyczne.

Dowód: karta informacyjna k. 9

historia choroby k. 434

W dniu 15 kwietnia 2013 C. L. został skierowany na badanie rezonansu magnetycznego z rozpoznaniem uszkodzenia łąkotki i LCL.

Dowód: skierowanie k. 10

C. L. znajdował się pod opieką (...). Dnia 2 maja 2013 r. postawiono rozpoznanie: złamanie piszczeli, zestarzałe uszkodzenie łąkotki. Zalecono mu stosowanie kul przez okres 6 tygodni, kinezyterapię, leczenie artroskopowe po odzyskaniu pełnego zakresu ruchu. Wystawiono mu również skierowanie na zabieg rehabilitacyjny. W dniu 16 maja 2013 r. rozpoznano u niego rozdarcie łąkotki świeże a następnego dnia zalecono dalszą rehabilitację. Od dnia 2 kwietnia 2013 r. do 15 lipca 2013 r. C. L. pozostawał na zwolnieniu lekarskim.

Dowód: karta zdrowia i choroby k. 12, 15, 20

skierowanie do szpitala k. 13

skierowanie na zabiegi k. 14

W czasie wizyty dnia 25 czerwca 2013 r. C. L. podano kwas hialuronowy. Rozpoznano również zestarzałe uszkodzenie łąkotki w wyniku przebytego urazu lub oderwania oraz skręcenie i naderwanie kończyny górnej. Podczas kolejnej wizyty zalecono masaż oraz laser i ultradźwięki.

Dowód: karta zdrowia i choroby k.43

W dniu 23 września 2013 r. stwierdzono obrzęk nadgarstka i zalecono rehabilitację.

Dowód: karta historii zdrowia i choroby k. 45;

zaświadczenie o zabiegach k. 47

Rehabilitacja kolana prawego była przeprowadzana w dniach 3.06-14.06.2013 r., 1.07-16.07.2013 r., 19.06-3.07.2013 r.

Dowód zaświadczenie o zabiegach k. 16, 18, 19

W okresie od 17 do 21 listopada 2013 r. C. L. hospitalizowany był na Oddziale O. Urazowym (...) Szpitala Miejskiego w T., gdzie przeprowadzono zabieg artroskopii kolana prawego, wyrównanie brzegów łąkotek, needling. Wypisano go z zaleceniami ograniczenia chodzenia, zmiany opatrunków, stosowania leku przeciwzakrzepowego i przeciwbólowego oraz rehabilitację. Po zabiegu przebywał na zwolnieniu lekarskim do 6 kwietnia 2014 r.

Dowód: karta informacyjna k. 23

zwolnienie k., 24-26,33

C. L. pozostawał pod opieką (...). W dniu 7 kwietnia 2014 r. stwierdzono, iż jest zdolny do pracy.

Dowód: informacja k. 27, 32, 173

C. L. korzystał uczęszczał na zabiegi rehabilitacji prawego kolana w dniach 2.01.2014 r. – 15.02.2014 r., 17.02.2014 r. – 3.03.2014 r., 23.03.2014 r. – 4.04.2014 r., 1.10.2014 r. – 23.10.2014 r.

Dowód: zaświadczenie k. 30, 37, 41;

karta zabiegów k. 35,

C. L. otrzymał skierowanie na zabiegi rehabilitacyjne na nadgarstek prawy: laser i pole magnetyczne.

Dowód: skierowania k. 48

Z uwagi na dolegliwości nadgarstka C. L. odbył wizyty w poradni ortopedycznej. W dniu 18 maja 2015 r. otrzymał skierowanie do szpitala z rozpoznaniem stan po skręceniu nadgarstka prawego, rozpoznanie współistniejące uszkodzenie (...) nadgarstka prawego.

Dowód: skierowanie do szpitala k. 167;

karta zdrowia i choroby k. 168, 171

W okresie od 16 do 19 czerwca 2015 r. był hospitalizowany w Oddziale Urazowo – Ortopedycznym (...) Szpitala Miejskiego w T., gdzie wykonano artroskopię nadgarstka prawego, usunięto przerośniętą błonę maziową, odświeżono uszkodzenia chrząstki trójkątnej. Wypisano go z zaleceniami kontroli w poradni, utrzymania prawej kończyny górnej na temblaku.

Dowód: karta informacyjna leczenia szpitalnego

C. L. pozostawał pod opieką (...). Do 3 sierpnia 2015 był na zwolnieniu lekarskim.

Dowód: zwolnienie k. 212-214;

W związku z urazem nadgarstka odbył zabiegi rehabilitacyjne.

Dowód: zaświadczenie k. 215-217

Powód w dniu 22 marca 2012 r. doznał urazu w wypadku motocyklowym, natomiast w 2009 r. przeżył uraz kolana. W 2011 r. wykonano artroskopię kolana prawego.

Dowód: historia zdrowia i choroby k. 294-295

C. L. przed zdarzeniem pracował jako likwidator szkód. Po zakończeniu leczenia wrócił na swoje stanowisko pracy. Z uwagi jednak na dolegliwości bólowe i częste rehabilitacji koniecznym była zmiana jego organizacji pracy. Przy wykonywaniu czynności związanych z fotografowaniem i pomiarami pojazdów pomagali mu koledzy.

Dowód: zeznania świadka M. W. z 14.12.2015 r. 00:35:50-00:49:03 k. 239-239v;

zeznania świadka M. Z. z 14.12.2015 r. 00:249:03-01:01:18 k. 239v

C. L. zgłosił szkodę do Miejskiego Zarządu Dróg w T..

Dowód: zgłoszenie z dnia 5.05.2014 r. k. 49-50v

Pismem z dnia 14 maja 2014 r. (...) w T. poinformowała poszkodowanego o przekazaniu sprawy do Miejskiego Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. w T.

Dowód: pismo z 14.05.2014 r. k. 51

Decyzją z dnia 23 lipca 2014 r. (...) S.A., ubezpieczyciel (...) Sp. z o.o. w T., odmówił wypłaty zadośćuczynienia.

Dowód: pismo z 23.07.2014 r. k. 53

Decyzją z dnia 21 października 2014 r. (...) S.A. V. (...), ubezpieczyciel (...) w T., odmówiła uznania roszczeń C. L..

Dowód: pismo z dnia 21.10.2014 r. k. 55

W wyniku zdarzenia drogowego z dnia 2 kwietnia 2012 r. C. L. doznał skręcenia kolana prawego z brzeżnym złamaniem kłykcia bocznego piszczeli prawej oraz skręcenia nadgarstka prawego uszkodzeniem chrząstki trójkątnej. Skutkowało to stosowaniem kul ortopedycznych przez okres 6 tygodni po urazie kolana prawego oraz leczeniem operacyjnym artroskopii kolana prawego oraz artroskopii prawego nadgarstka. Konieczna była systematyczna rehabilitacja. W okresie od 2.04. (...) przez 6 tygodni oraz w okresach okołoperacyjnych przez okres 2 tygodni C. L. wymagał pomocy osób trzecich w zakresie utrzymania porządku 3 godziny tygodniowo, przygotowywania posiłków 3 godziny tygodniowo, załatwianiu spraw poza domem 3 godziny tygodniowo.

Dowód: opinia biegłego k. 526-541,

ustna opinia biegłego M. S. z 13.03.2017 r. 00:00:55-00:29:09 k 576-577

Na skutek wypadku C. L. doznał 3% trwałego uszczerbku na zdrowiu z uwagi na przebyte złamanie brzeżne kłykcia bocznego rzutuujące na wcześniejsze uszkodzenia stawu kolanowego – pęknięcie łąkotki bocznej. Przebyte złamanie skutkowało dysfunkcją stawu kolanowego. Obecnie trwały uszczerbek na zdrowiu ze strony kolana prawego wynosi 10%, z tym, że uraz z 2.04.2013 r. przyczynił się w 3%. Poszkodowany doznał również 3% trwałego uszczerbku w związku z przebyłym skręceniem nadgarstka prawego. W przyszłości nie powinny ujawnić się inne ujemne skutki zdarzeń. Po urazie kolana prawego z 2.04.2013 r. nie doszło do dodatkowego ograniczenia funkcji stawu. Po urazie nadgarstka prawego poszkodowany miał trudności w wykonywaniu czynności siłowych, jazdą na rowerze, motocyklu. Obecnie nastąpiła poprawa, ale nadal mogą występować ograniczenia w czynnościach siłowych. Po urazie w dniu 2.04.2013 r. dolegliwości bólowe wynosiły 4 pkt w skali numerycznej NRS 90-10 pkt) Po stosowaniu kul , leków dolegliwości te stopniowo malały Obecnie wynoszą 0-1 pkt w zależności od aktywności. Na skutek zdarzenia z 2.04.2013 r. doszło do uszkodzenia - złamania brzeżnego kłykcia bocznego piszczeli, do uszkodzenia łąkotki bocznej kolana prawego doszło wcześniej w 2009 r lub 2012 r. Stan sprzed urazu kolana prawego nie przyczynił się do skutków urazu z dnia 2.04.2013 r. – złamania brzeżnego kłykcia bocznego piszczeli prawej.

Dowód: opinia biegłego k. 526-541,

ustna opinia biegłego M. S. z 13.03.2017 r. 00:00:55-00:29:09 k 576-577

Sąd zważył, co następuje:

Przedstawiony stan faktyczny ustalono na podstawie okoliczności bezspornych, dokumentów prywatnych przedłożonych przez obie strony, których prawdziwość nie została zakwestionowana oraz zeznań świadków, przesłuchania powoda, opinię biegłego i akt szkody.

Sąd Rejonowy dał wiarę zeznaniom świadków K. L., M. C. i M. Z. zeznających na okoliczności zdrowia powoda przed i po wypadku, przebiegu leczenia, wpływu wypadku na życie osobiste i zawodowe powoda. Ich zeznania były jasne, logiczne i spójne.

Za wiarygodne Sąd uznał zeznania S. K. i A. K. dotyczące umowy zawartej z (...), planu odśnieżania, utrzymania czystości na parkingach. Także świadkowie P. M. (2) i L. R. (2) wskazali, iż odśnieżanie parkingów znajdowało się w gestii (...) Sp. z o.o. zgodnie z umową zawartą z (...).

Sąd nie znalazł podstaw do podważenia zeznań złożonych przez P. R. dotyczących postępowania likwidacyjnego w (...).

Za wiarygodny i znaczący dla sprawy Sąd uznał również dowód z przesłuchania powoda. Powód logicznie, spójnie i szczegółowo opisał zarówno okoliczności, w jakich doszło do wypadku, jak i swój późniejszy stan zdrowia, przebieg i czas trwania leczenia oraz dolegliwości, jakie odczuwał na skutek wypadku i w okresie rekonwalescencji. Jego twierdzenia znalazły potwierdzenie w pozostałych dowodach zgromadzonych w niniejszej sprawie, w szczególności w dokumentacji medycznej i opinii biegłego.

Ustalając stan faktyczny odnośnie do skutków zdarzenia w płaszczyźnie uszczerbku na zdrowiu odniesionego przez powoda oraz jego skutków odczuwanych do chwili obecnej, Sąd oparł się w dużej mierze na opinii biegłego z dziedziny ortopedii M. S., jak i jego ustnych twierdzeniach w trybie art. 286 k.p.c.

Sąd w pełni podzielił wnioski zawarte w opinii biegłego i dał wiarę ustnym wyjaśnieniom złożonym przez biegłego na rozprawie. W ocenie Sądu opinia została sporządzona w sposób rzetelny, jest wiarygodna, oparta na szczegółowej analizie zgromadzonej dokumentacji medycznej i przeprowadzonych badaniach powoda. Ponadto opinia biegłego sądowego koresponduje z pozostałym materiałem dowodowym. Na rozprawie biegły w sposób wyczerpujący odpowiedział na pytania pełnomocników stron i ponownie uzasadnił wnioski zawarte w opinii. Trzeba jednocześnie zaznaczyć, iż opinia ta została sporządzona przez osobę odznaczającą się niekwestionowanymi kwalifikacjami; biegły posiada bowiem szeroką wiedzę z dziedziny objętej zakresem przedmiotowym powyższej opinii. Nie można również pomijać tego, że biegły swoje stanowisko w tym przedmiocie sformułował po zapoznaniu się ze zgromadzoną w aktach sprawy dokumentacją medyczną oraz badaniu powoda, a zatem opinia została sporządzona nie na podstawie arbitralnej i formułowanej a priori oceny, lecz w oparciu o obiektywny i rzetelnie zebrany materiał badawczy, który potwierdzał prawidłowość wyrażonych przez biegłego twierdzeń.

Opinia biegłego została zakwestionowana jednakże, biegły w sposób szczegółowy i rzetelny wyjaśnił, czym kierował się przy sporządzaniu opinii, zdecydowanie i logicznie broniąc swoich wniosków i twierdzeń zawartych w opinii. Nadto na rozprawie odpowiadał na dodatkowe pytania pełnomocników. Biegły bardzo szeroko opisał zaistniały u powoda uszczerbek oraz jego konsekwencje, a także wskazał wpływ poprzednich urazów na skutki zdarzenia z dnia 2.04.2013 r.

Nie było zatem jakichkolwiek podstaw by opinię tę uznać za nierzetelną czy niefachową. Zważyć też należy, że ugruntowany jest w orzecznictwie pogląd, według którego Sąd w sprawie do rozstrzygnięcia której wymagane są wiadomości specjalistyczne nie może wydać orzeczenia wbrew wnioskowi wypływającemu z opinii uznanej przez tenże Sąd za fachową i rzetelną (zob. np. wyrok SN z 26/10/2006 I CSK 166/06 – publ. Lex nr 209297 lub II UK 277/04 OSNP 2006/5-6/97).

Bezspornym między stronami było zaistnienie zdarzenia drogowego na skutek, którego powód doznał urazu. Poza sporem pozostawała również kwestia tego, iż za utrzymanie odpowiedniego stanu dróg w T. odpowiada Gmina M. T. - Miejski Zarząd Dróg w T.. Strony nie kwestionowały również zawarcia przez Miejski Zarząd Dróg w T. z Miejskim Przedsiębiorstwem (...) Sp. z o.o. umowy w zakresie zimowego utrzymania dróg na terenie miasta T..

Wobec kwestionowania przez pozwanych swojej odpowiedzialności w pierwszej kolejności należało rozważyć kto odpowiadał, za utrzymanie czystości i odśnieżanie na parkingu znajdującym się przy ul. (...) w T..

Przed przystąpieniem jednak do zasadniczych rozważań należy poczynić kilka uwag natury ogólnej.

Problematykę odpowiedzialności odszkodowawczej na gruncie prawa cywilnego regulują w prosty sposób przepisy art. 415 k.c. oraz art. 361 § 1 k.c. W świetle wymienionych unormowań podmioty prawa cywilnego zobowiązane są do podejmowania wszelkich działań z zachowaniem należytej staranności. Oceniać należy ją natomiast z punktu widzenia

obiektywnego wzorca zapobiegliwego człowieka, który stawiany w określonych sytuacjach postąpiłby w pewien sposób a oznaczonych czynności zaniechał. Wina, o której mowa w art. 415 k.c. sprowadza się bowiem, pomijając problem umyślnego działania, do naruszenia zasad staranności i odpowiada terminowi niedbalstwa. Sprawca szkody odpowiada przy tym wyłącznie za typowe następstwa swoich zachowań.

Zgodnie natomiast z art. 429 k.c. kto powierza wykonanie czynności drugiemu, ten jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną przez sprawcę przy wykonywaniu powierzonej mu czynności, chyba że nie ponosi winy w wyborze albo że wykonanie czynności powierzył osobie, przedsiębiorstwu lub zakładowi, które w zakresie swej działalności zawodowej trudnią się wykonaniem takich czynności.

Z kolei art. 828 § 1 zd. 1 k.c. stanowi, że jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania.

Górną granicą odpowiedzialności sprawcy szkody w stosunku do ubezpieczyciela w procesie o regres jest to, co byłby on zobowiązany świadczyć bezpośrednio poszkodowanemu na podstawie przepisów prawa cywilnego. Na skutek subrogacji /art. 518 § 1 pkt 4 k.c./ sytuacja dłużnika nie może ulec pogorszeniu /Z. Gawlik, A. Janiak, A. Kidyba, K. Kopaczyńska-Pieczniak, G. Kozieł, E. Niezbecka, T. Sokołowski, Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część szczególna, LEX 2010/.

Przypomnieć również trzeba, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, a strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne /art. 6 k.c., art. 232 zd. 1 k.p.c./. Wskazana w art. 6 k.c. „ogólna zasada rozkładu ciężaru dowodu”, jest regułą w znaczeniu materialnym wskazującą, kto poniesie skutki nieudowodnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, natomiast przepis art. 232 k.p.c. wskazuje, kto ponosi ciężar dowodu w znaczeniu formalnym, „kto powinien przedstawiać dowody” /tak trafnie w orz. SN z dnia 17 lutego 2006 r., V CSK 129/05, Lex nr 200947/. Z procesowego punktu widzenia ciężar dowodu spoczywa na powodzie /por. wyr. SN z dnia 3 października 1971 r., II PR 313/69, OSN 1970, nr 9, poz. 147; por jednak wyjątek wskazany w orz. SN z dnia 20 grudnia 2006 r. IV CSK 299/06, Lex nr 233051/. Z komentowanego przepisu wynika dla sądu nakaz rozstrzygnięcia merytorycznego, nawet wtedy, gdy postępowanie dowodowe nie przyniosło efektu; sąd powinien rozstrzygnąć na niekorzyść osoby, która opierała swe twierdzenia na faktach nieudowodnionych /P. Machnikowski (w:) Kodeks cywilny..., red. E. Gniewek, t. I, s. 34; podobnie K. Piasecki (w:) Kodeks postępowania cywilnego..., red. K. Piasecki, s. 770/.

Miejski Zarząd Dróg oraz jego ubezpieczyciel (...) S.A. V. (...) w W. stali na stanowisku, iż z uwagi na zawartą z Miejskim Przedsiębiorstwem (...) Sp. z o.o. umową obowiązki w zakresie utrzymania dróg na terenie miasta, w tym również w zakresie parkingu przy ul. (...) zostały powierzone (...) Sp. z o.o. Podnosili, iż przedsiębiorstwo to jest firmą profesjonalnie zajmującą się tego typu działalnością i wobec tego (...) w T. nie można przypisać winy w wyborze zgodnie z art. 429 k.c. Miejskie Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. wraz z ubezpieczycielem (...) S.A. w W. potwierdziło fakt obowiązywania pomiędzy stronami umowy dotyczącej utrzymania dróg. Zaznaczyło jednak, iż parking przy ul. (...) nie był objęty zakresem ich działania. Nadto wskazywali, iż usunięcie śniegu i lodu z parkingów z uwagi na stojące tam samochody było niemożliwe.

Dokonując wszechstronnej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie, Sąd doszedł do przekonania, że podmiotem odpowiedzialnym za utrzymanie czystości na parkingu przy ul. (...) w T. jest Miejskie Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. i jego ubezpieczyciel - (...) S.A. Zdaniem Sądu nie ma wątpliwości, iż umowa wiążąca pozwanych tj. Miejskie Zarząd Dróg w (...) Sp. z o.o. dotyczyła również parkingu. Wypada podkreślić, iż ulica (...) w T. jest drogą publiczną i żadna ze stron nie ma co do tego wątpliwości. Jeśli natomiast chodzi o parking mieszczący się przy ul. (...) należy zaznaczyć, iż stanowi on część pasa jezdni. O powyższym świadczy jednoznacznie dokumentacja fotograficzna zawarta w aktach szkody (...) oraz mapa wraz z oznaczeniem właściciela gruntu (k. 234-237). Dokumenty wskazują, iż w rzeczywistości parking przy ul (...), gdzie doszło do zdarzenia stanowi w zasadzie wydzielone na pasie jezdni miejsca parkingowe. Wobec powyższego nie było wątpliwości, iż (...) Sp. z o.o. w zakresie obowiązującej umowy

był zobligowany do utrzymania, odśnieżania także parkingu znajdującego się w pasie drogi publicznej. Na uwagę nie zasługiwały tutaj twierdzenia pozwanego, iż odśnieżanie w tym miejscu jest niemożliwe do zrealizowania. (...) Sp. z o.o. w ramach wykonywania umowy pracują przy użyciu specjalistycznych urządzeń, łopat, mioteł. Mogli więc ręcznie dokonać odśnieżenia parkingu. Przede wszystkim jednak należy zwrócić uwagę na to, że skoro (...) Sp. z o.o. zawierając umowę z (...) w T. zobowiązało się do utrzymania dróg na terenie miasta T., to winien się wywiązać z ciążącego zobowiązania. Umowa nie wyłączała bowiem miejsca parkingowego z zakresu jej obowiązywania. Bezspornym jest natomiast fakt, iż w dniu zdarzenia parking przy ul. (...) był nieodśnieżony i oblodzony.

Sąd przychylił się jednocześnie do twierdzeń pozwanego Miejskiego Zarządu Dróg w T. dotyczących braku jego odpowiedzialności za zdarzenie. Pozwany powierzył bowiem wykonanie obowiązków oczyszczania profesjonalnej firmie, tym samym nie ponosi winy w wyborze (art. 429 k.c.).

Reasumując Sąd doszedł do przekonania, iż (...) w T. zawierając umowę z profesjonalistą w zakresie utrzymania dróg zwolnione zostało z odpowiedzialności za szkody wynikające z nienależytego utrzymania dróg. Pozwany (...) w T. oraz jego ubezpieczyciel (...) S.A. V. (...) nie ponoszą więc odpowiedzialności za zdarzenie z dnia 2 kwietnia 2013 r. Mając na względzie powołane okoliczności, Sąd Rejonowy uznał odpowiedzialność pozwanego Miejskiego Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. co do zasady. W konsekwencji odpowiedzialność in solidum ponosił pozwany (...) S.A. w W..

Dalsza analiza stanu faktycznego i ocena żądań powoda odbywać się musi z punktu widzenia treści przepisów art. 444 kc oraz art. 445 § 1 k.c. oraz art. 362 kc.

Stosownie zaś do treści art. 445 § 1 k.c. w wypadkach przewidzianych w artykule poprzedzającym Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Nie może ulegać wątpliwości, że żądanie powoda zasądzenia zadośćuczynienia jest uzasadnione. Zasadniczym problemem jest jednak jego wysokość. Zadośćuczynienie przysługuje bowiem za krzywdę, a więc za szkodę o charakterze niemajątkowym, która nie przedstawia jakiejś wartości ekonomicznej.

Podkreślić w tym miejscu należy, że art. 445 § 1 k.c. nie wskazuje żadnych kryteriów, jakie należy uwzględnić przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia pieniężnego, pozostawiając to do oceny Sądu. Jednakże zarówno doktryna jak i judykatura wypracowały w tym względzie szeroko akceptowane stanowisko wskazując, iż wielkość zadośćuczynienia zależy od oceny całokształtu okoliczności, a zwłaszcza stopnia i czasu trwania cierpień fizycznych i psychicznych (pobyt w szpitalu, bolesność zabiegów, dokonywane operacje, leczenie sanatoryjne), trwałości skutków czynu niedozwolonego (kalectwo, oszpeccenie, bezradność życiową, poczucie nieprzydatności), prognozy na przyszłość (polepszenie lub pogorszenie stanu zdrowia), wieku poszkodowanego (zwykle większą krzywdą jest kalectwo dla osoby młodszej), niemożności wykonywania ulubionego zawodu, uprawiania sportów, pracy twórczej utratę kontaktów towarzyskich itp. (por. m.in. wyrok SN z dnia 10 czerwca 1999r., II UKN 681/98, OSNP 2000, poz. 626). W judykaturze podkreśla się, że zadośćuczynienie pełni funkcję kompensacyjną, co oznacza, iż ma złagodzić odczuwalność doznanej krzywdy z jednej strony, z drugiej zaś jednak nie może ono być źródłem wzbogacenia (Wyrok SN z dnia 9 lutego 2000r., III CKN 582/98, niepubl.).

Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu przede wszystkim złagodzenie cierpień. Obejmuje ono wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne zarówno już doznane, jak i te, które zapewne wystąpią w przyszłości.

Z okoliczności niniejszej sprawy, w szczególności z opinii biegłego wynika, że na skutek zdarzenia C. L. doznał skręcenia kolana prawego ze złamaniem brzeżnym kłykcia piszczelowego bocznego oraz skręcenia nadgarstka prawego z uszkodzeniem chrząstki trójkątnej. Następstwem zdarzenia jest trwały uszczerbek na zdrowiu w łącznej wysokości 6%. Powód w wyniku wcześniejszych wypadków doznał uszkodzenia łąkotki bocznej kolana prawego jednak na skutek zdarzenia z 2.04.2013 r. doznał złamania brzeżnego kłykcia bocznego piszczeli. Sumaryczny stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu ze strony kolana prawego wynosi 10% z tym, że uraz z dnia 2.04.2013 r. przyczynił się w 3%. Leczenie C. L. było długotrwałe i wymagało stosowania leków przeciwbólowych, rehabilitacji. Bezpośrednio po zdarzeniu powód odczuwał dolegliwości bólowe w wysokości 4 punktów przy przyjęciu 10 punktowej skali.

Dolegliwości te ustępowały stopniowo. Obecnie ze strony kolana prawego dolegliwości te są na poziomie 0-1 pkt w zależności od aktywności powoda. Znaczną dolegliwością była konieczność stosowania kul ortopedycznych. Doznany przez powoda uraz łączył się z koniecznością wykonania dwóch zabiegów operacyjnych. C. L. po zdarzeniu i po przebytych zabiegach operacyjnych wymagał pomocy osób trzecich.

Ustalając wysokość zadośćuczynienia, Sąd wziął pod uwagę nie tylko wysokość trwałego uszczerbku na zdrowiu, rozmiar i zakres cierpień jakich doznał powód, ale również konsekwencje uszczerbku odniesionego przez powoda w jego życiu osobistym.

Biegły podkreślił długotrwałość leczenia i rehabilitacji. Istotne było również to, iż powód po zdarzeniu przez okres 6 tygodni i po zabiegach operacyjnych przez okres każdorazowo 2 tygodni wymagał pomocy osób trzecich. Nie sposób pominąć tego, że przed zdarzeniem powód był osobą aktywną. Na skutek zdarzenia jego aktywność uległa ograniczeniu. Nie może grać w gry zespołowe, nie powinien jeździć na motorze. Nadto zdarzenie to wiązało się również z negatywnymi skutkami w zakresie sfery zawodowej. Powód przebywał dwukrotnie na długotrwałych zwolnieniach chorobowych, zaś doznane przez niego urazy łączyły się z koniecznością rehabilitacji, a co za tym idzie również zwalniania się z pracy. W związku z samopoczuciem powoda i jego dolegliwościami koniecznym była zmiana jego organizacji pracy oraz pomoc kolegów przy wykonywaniu niektórych obowiązków zawodowych.

Biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności natury prawnej i faktycznej Sąd przyznał powodowi od pozwanych Miejskiego Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. i (...) S.A. w W. in solidum kwotę 35.000,00 zł. Kwota ta powinna w wystarczający sposób złagodzić krzywdę przez niego poniesioną. Mając na uwadze powyższe Sąd, na mocy art. 445 § 1 k.c. orzekł jak w pkt 1 wyroku.

O odsetkach Sąd orzekł na mocy przepisu art. 481 k.c.

Odnośnie do kwestii odpowiedzialności pozwanego towarzystwa ubezpieczeniowego to ponosił on odpowiedzialność in solidum z pozwanym przedsiębiorstwem. Zgodnie z przepisem art. 822 § kc przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Przesądzenie w niniejszym procesie o odpowiedzialności ubezpieczonego Miejskiego Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. powodowało w konsekwencji zaktualizowanie się roszczenia wobec (...) S.A. w W. na mocy powołanego przepisu art. 822 § 1 kc.

W pozostałym zakresie Sąd w pkt II wyroku oddalił powództwo.

O kosztach procesu między powodem a Miejskim Przedsiębiorstwem (...) Sp. z o.o. i (...) S.A. w W. Sąd Rejonowy orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy. Z uwagi na to, że powód w całości wygrał sprawę stosownie do art. 98 § 1 i 3 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz.1349), należało zasądzić od pozwanych, na rzecz powoda kwotę 4.167 zł, którą składały się kwota 2.400,00 zł kosztów wynagrodzenia radcy prawnego oraz 17,00 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz opłata sądowa od pozwu kwocie 1750 zł, ustalając jednocześnie, iż ich odpowiedzialność jest odpowiedzialnością in solidum i uiszczenie powyższej kwoty przez któregokolwiek z tych pozwanych na rzecz powoda w tym zakresie zwalnia z odpowiedzialności drugiego.

Na mocy art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazano natomiast pobrać od pozwanych Miejskiego Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. i (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Toruniu kwotę 1.573,08 zł tytułem nieuiszczonych przez strony kosztów sądowych, tymczasowo wyłożonych przez Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Toruniu, ustalając jednocześnie, iż ich odpowiedzialność jest odpowiedzialnością in solidum i uiszczenie powyższej kwoty przez któregokolwiek z tych pozwanych na rzecz powoda w tym zakresie zwalnia z odpowiedzialności drugiego.

O pozostałych kosztach procesu orzeczono stosownie do treści art. 102 kpc. Obciążenie strony, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, całością lub nawet tylko częścią kosztów procesu może w okolicznościach konkretnej sprawy pozostawać trudne do pogodzenia z poczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego. Z tego względu ustawodawca przewidział specjalne unormowanie pozwalające nie obciążać strony przegrywającej (powoda, pozwanego) obowiązkiem zwrócenia przeciwnikowi całości lub części kosztów. Ideę tę urzeczywistnia wyrażona w powołanym przepisie zasada słuszności. Artykuł 102 nie konkretyzuje w żaden sposób pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych. Wskazanie w tym przepisie na dopuszczalność odstąpienia od zasady odpowiedzialności za wynik procesu jedynie w wypadkach wyjątkowych ("szczególnie uzasadnionych") wyłącza możliwość stosowania wykładni rozszerzającej. Ocena, czy taki wypadek rzeczywiście zachodzi, pozostawiona została uznaniu sądu. Musi ona mieć na względzie całokształt okoliczności sprawy. Chodzi tu nie tylko o okoliczności związane z przebiegiem procesu, ale również pozostające poza jego obszarem (np. stan majątkowy stron, ich sytuacja życiowa). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z punktu widzenia zasad współżycia społecznego. Kryteria pomocne przy rozstrzygnięciu o istnieniu czy też nieistnieniu przesłanek zastosowania zasady słuszności wskazane zostały w licznych orzeczeniach Sądu Najwyższego. Sposób skorzystania z art. 102 jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu i do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstąpienie, a jeśli tak, to w jakim zakresie, od generalnej zasady obciążania kosztami procesu strony przegrywającej spór (zob. wyroki SN: z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 192/09, Lex nr 584735 i z dnia 27 maja 2010 r., II PK 359/09, Lex nr 603828 oraz postanowienia SN: z dnia 19 października 2011 r., II CZ 68/11, Lex nr 1044004 i z dnia 20 kwietnia 2012 r., III CZ 17/12, Lex nr 1164739). O tym, czy w konkretnej sprawie zachodzi "szczególnie uzasadniony wypadek" w rozumieniu art. 102, decyduje m.in. sposób prowadzenia procesu przez stronę przegrywającą sprawę. Jeżeli prowadzi ona proces w sposób nielojalny, np. przez usiłowanie wprowadzenia sądu w błąd, albo celowo dąży do przewleczenia procesu lub zwiększenia jego kosztów, to nie zasługuje na potraktowanie jej w uprzywilejowany sposób i na zwolnienie od zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi (zob. postanowienie SN z dnia 20 grudnia 1973 r., II CZ 210/73, Lex nr 7366).

W niniejszej sprawie powód działał w uzasadnionym przekonaniu, iż utrzymanie dróg i parkingów w odpowiednim stanie należy do obowiązków Gminy M. T. Miejskiego Zarządu Dróg w T., którego ubezpieczycielem jest (...) S.A. (...) S.A. w W.. Wszyscy pozwani w sprawie kwestionowali swą odpowiedzialność, zatem zastosowanie art. 194 § 2 kpc było wątpliwe. Poza tym pozwani insynuując, iż powód z uwagi na wcześniej doznane kontuzje i swój wiek, winien w jakiś szczególny sposób dbać o swoje bezpieczeństwo czy wręcz spowodował zdarzenie, postąpili w sposób mało etyczny. Wobec tego uznać należy, że istnieją szczególnie uzasadnione okoliczności pozwalające na nieobciążanie powoda kosztami procesu w zakresie w jakim powództwo zostało oddalone.